

MÜ'MİN KALİTESİ

Nureddin Yıldız Hocaefendi'nin 04.11.2012 tarihli (185.) Hayat Rehberi dersidir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdülillah ve's salatü ve's selamu ala rasulillah.

Şeddad bin Evs isimli sahabi -radiyallahu anh- Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizden bir söz naklediyor. Biz kendimize sevgili Peygamber efendimizden -aleyhisselatu vesselam- on dört asır sonra hayat ölçüsü, hayat rehberi olacak bir kural çıkarmak için bu hadisi şerifi dinleyelim. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz buyurmuş ki: "Allah, her şeyin iyisini yapmayı emretmiştir. O kadar ki öldürdüğünüz zaman iyi öldürün, keseceğiniz zaman güzel kesin, bir hayvan boğazlayacağınız zaman bıçağınız bileylenmiş olsun." Kurban bayramında hatırlanacak bir söz değil bu aslında. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz Ümmet'ini terbiye etmek, eğitmek için gönderilmiş bir peygamberdir bütün peygamberler gibi. Sadece kurban bayramında veya piknikte bir tavuk boğazlarken hayvanı nasıl tutup keseceğimizi anlatmıyor. Çünkü mü'minin kalitesi, merhameti, iyiliği, sadece bayramlarda ortaya çıkan bir kalite değildir. Bu sözü tekrar dinleyelim. Ne buyuruyor? "Allah her yapılan işe güzel yapmayı emretmiştir." Her şeyde kaliteyi kader olarak yazmıştır Allah. Öldürdüğünüz zaman bile bu kaliteyi istiyor. Bir hayvan boğazlarken bıçağın bileylenmiş olmasını, bu işin önceden yapılmış olmasını istiyor Allah.

Allah'ın kalite isteği kulundan, en uç noktada örneklendiriliyor. Asıl konu kurban kesmeyi tarif etmek değil, balık avlamayı tarif etmiyor. Öldürmek, insanın belki de hayatı boyunca hiç karşılaşmayacağı bir şeydir. Hayvan kesmek, boğazlamak yüz Müslümandan biri veya ikisinin senede bir defa karşılaşacağı bir iştir. En uç, en son, hiç karşılaşılacak bir işten örnek veriyor sallallahu aleyhi ve sellem Efendi'miz. Eğer mü'min öldürmek gibi esasen ürkütücü, bir tür vahşet saklayan bir işi yaparken bile kaliteden, güzellikten, iyisini yapmaktan söz ediyorsa Allah, mü'min öldürürken bile -ki yapacağı ihtimali olan bir iş değil- kalite istiyorsa günlük hayatında on defa, yirmi defa belki yüz defa yaptığı bir işte kalite istiyor mudur, istemiyor mudur? Bunu düşünmesini istiyor Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendi'miz mü'minden.

Kardeşler,

Mü'min, kaliteli insandır. Namazında da kalitelidir. Yemek yiyişinde de kalitelidir. Yürüyüşünde de kalitelidir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin yürüyüşünü tarif ederken ashabi kiram, "Bir yerden iniyor gibi yürürdü. Sallanmaz, koşmazdı. Vakur yürüyüşü vardı." diyorlar. Örneğimiz o. Ashabi kiram da onu taklit ettiler, Allah'ın razı olduğu kullar oldular. Mü'min olarak biz de çaresiz Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizi taklit edeceğiz. Yürüyüşünde, oturduğunda, konuşmasında, ibadetinde her şeyinde... Mü'min namazda nasıl tadili erkâna, her şeye dikkat ediyorsa konuşurken de kaliteli cümle kullanacak. İmla hatası ile yapmayacak mü'min. Argo konuşmayacak. Yerken rahat, huzurlu, midesini de düşünen bir yemek yiyecek. İsrâf da etmeyecek, eziyet de etmeyecek. Aç da kalmayacak şişmeyecek de. Mü'min kaliteli insandır. Her şeyde kalitelidir. Şimdi vereceğimiz örneklerle ele aldığımızda mü'minin kalitesinden ne kastettiğimiz iyi anlaşılacak inşallah.

Kardeşler,

Mü'min sadece namazda Rabb'inin huzurunda değildir. Mü'min trafikte araç kullanırken de Rabb'inin huzurundadır. Var mı Allah'ın gözünden uzak durabildiğimiz bir yer? Var mı meleklerin sağımızda/solumuzda bizi takip etmediği zaman? Melekelerin bizimle olmadığı bir zamanımız var mı? O zaman mü'min aracını/bisikletini park ederken bile mü'min olarak park eder. Mü'minin arabasını park etmesinden kalitesi belli olmalıdır. Evet, ashabi kiram araba kullanmadılar ama onların yaşam tarzına, deveyi/katırı kullanmalarına baktığımız zaman araba kullansalardı nasıl kullandırlardı onu tahmin ediyoruz. Bisiklet kullansalardı mescitte milletin ayakkabısını çıkaracağı yere bisikletini

birakıp giderler miydi, gitmezler miydi buradan tahmin ediyoruz. Kul hakkı deyince ödleri patlayan sahabi, gece on ikide kornaya basar mıydı basmaz mıydı bundan tahmin ediyoruz. Hastanede onkoloji bölümünde yatan hastasını ziyaret edip efkârlanınca hastanenin önünde sigara içerler miydi, içmezler miydi buradan tahmin ediyoruz.

Mü'min kaliteli insandır. Allah'tan alır kalitesini. Öldürmez. Öldürecekse öldürmesinde bile bir kalite vardır. Mü'min; hayvanını boğazlarken, bir tavuk bile keserken Allah'tan terbiye görmüş, Muhammed aleyhisselamın okulunda okumuş bir insan olduğu belli olan insandır. Evet, mü'minler arasında da kalite farkı var. Herkes kaliteli, imandan dolayı kaliteli ama bu kalitenin de bir miktar şüphesiz farkı var. Ashabı kiram zirve yaşamış insanlar. Biz de inşallah ashabı kiramı örnek alıp onların kalitesine doğru koşmaya çalışıyoruz. Dileriz Rabb'imiz bizi buna muvaffak eder ama hastanenin önünde hastasından dolayı efkârlanıp sigara tütürüp orada hastaların oksijenini zehirleyen Müslüman'da kalite sıfırlara yakındır. Hiç kızmaya, küsmeye gerek yok. "Filanca, sigaraya haram demiyormuş." demeye de gerek yok. Aklın ne diyor? Tıp ne diyor? Dünya ne diyor? Filanca hoca haram dese ne olur, helal dese ne olur? Aklın nerede senin?

Mü'min, kaliteli insandır. Bir parktan, bir konuşmadan, bir şakadan, bir espriden mü'min tanınır. Girdiği okul, tâbi olduğu sistem, Allah'la bağlantıları, Muhammed aleyhisselamın sisteminde olmuş olması mü'minin eli kolu salınmış olmamasını gerektiriyor. Mü'minin terbiyesi belli olmalı. Kardeşler; bu, ashabı kiramın üzerinde o kadar yaşandı ki... Ashabı kiram Hatay'a geldiler. Orada, Rumca bilen insanlara hangi dille konuştular da bir haftada koca şehir Müslüman oldu? Broşür mü dağıttılar? Slayt mı gösterdiler? Ne yaptılar da insanlar "Tamam, bu İslam güzeldir." dediler? Arapça biliyorlardı, onlar da Rumca biliyorlardı. Nasıl konuşular, ne dediler? Ben eminim ki hiçbir şey konuşamadılar. Ama oradaki insanlar onların yirmi sene öncesini biliyorlardı. Muhammed aleyhisselamın okuluna girmeden önceki hâllerini biliyorlardı. Ne tür canavarlıklar işleyeceklerini/işleyebileceklerini biliyorlardı, sonra bir hafta karşılarında melekler gibi merhametli, nazik bir insan görünce anladılar ki İslam insanı bu hâle getiriyor. Konuşmaya gerek kalmadı. Reklama gerek kalmadı. Kitaba, broşüre, slayta gerek kalmadı. Cd dağıtmaya gerek kalmadı. Görüntüleri en iyi konuşma olarak insanlara tesir etti. Allah onlardan razı olsun.

Mü'min, kaliteli insandır. Yürüyüşünde kalitelidir. Konuşmasında kalitelidir, sofrasında helalliğiyle, nezaketiyle kalitelidir. Lokma çiğneyişinde bile mü'minin kaliteli insan olduğu belli olur. Tıpkı namazında, haccında Allah'a kulluk yaptığı alanlarda kalitesi, vasfı, farkı ortaya çıktığı gibi...

Kardeşler,

Bizim mü'min kalitemiz, her şeyden önce Allah'a ibadet ederken ortaya çıkmalıdır. Bir numaralı kalite aradığımız yer ibadettir. Sevgili Peygamber aleyhisselam efendimiz, mü'minin kalitesinden bahsederken ne buyuruyor? "Sen görmüyorsan da o seni görüyor ya o şuurla ibadet et." diyor. Kalite bu işte. Namaza durmak var, bir de Rabb'inin huzurunda namaza durmak var. Bir camide namaz kılmak var, bir de Allah'ın evinde namaz kılmak var. Bir abdest alıp kibleye dönmek var, bir de abdestle paklanıp Rabb'inin önünde O'nunla konuşmak için ayakta durma var. Kalite farkları bunlar. Mü'minin ibadeti, mü'minin en üst kalitesini göstereceği bir alandır. Mü'min ibadet yapar, bu ibadetini Rabb'i ile baş başa yapar. Mekke'den, hacdan döndükten sonra Keloğlan masalları anlatır gibi haccını anlatmaz. "Gittik, yürüdük, yorulmadan tavaflar ettik. Bilsen Arafat'ta nasıl dualar ettik." diyemez mü'min. Rabb'iyile yaşadığı o aşkı, o heyecanı bir insana aktaramaz. Aktardığı zaman zaten sorun başlamış demektir.

Mü'minin ibadetinde kalite vardır. O ibadete geçti mi ayağındaki çiviye alsanız hissetmez onu zaten. Mü'min namaz kılarırken kaşınmaz, eğilip bükülmez, esneyemez. Neden? Çünkü o namaz kılmaya

gelmedi, Rabb'inin huzuruna geldi. Mü'min, Kur'an'ı anlamasa bile değil mi Allah konuşuyor, tir tir titrer Kur'an okunurken, okurken. Mü'min kalitesi bu.

Kardeşler,

Kalitemizin belli olacağı/olması gereken bir başka alan da Allah hakkındaki kanaatimizdir. Allah hakkında ne düşünüyoruz? Allah deyince aklımıza ne geliyor? Bu da mü'minin kalitesidir. Bu kaliteyi Buharî ve Müslim'in rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz bizim kulağımıza küpe gibi döküyor. Buyuruyor ki "Allah dedi ki: Kulum beni nasıl biliyorsa ben öyleyim." Sahih hadisi şerif bu. Mecaz yok, bir şey yok. Sen Allah'ı ölen kullarını cehenneme atan bir görevli gibi görüyorsan Allah öyledir. O'nu Rahim ve Rahman olan bir Allah olarak biliyorsan O öyledir. Nasıl biliyorsan Allah'ı, nasıl umut ediyorsan öyledir. Bunun için Allah buyuruyor ki "Kulum beni şöyle bir arkadaşlarının yanında ansa 'Rabb'imiz var, Allah'ımız var.' dese ben onu onun arkadaşlarından çok daha iyi bir yerde meleiâlâda, arş etrafındaki meleklerin yanında 'Kulum, filanca!' diye anarım." buyuruyor. Sen Allah'ı nasıl biliyorsun? Nasıl tanıyorsun? Eğer Allah'ı sen sadece camilerde namaz kılmayı emreden bir Allah olarak biliyorsan o da sadece sana dünyada namaz kılma fırsatı verir. Eğer sen Allah'ı Şeriat'ı olan, dinini dünyaya hükümler için peygamber göndermiş bir Allah olarak biliyorsan o da seni bütün dünyaları kurtaracak kadar geniş yürekli bir mü'min yapar. Herkes Allah'ı nasıl biliyorsa o şekilde bir Allah bulacak, bir Rabb bulacak.

Mü'minin kalitesi devreye girdiğinde, sahabi kafasıyla düşünmeye başladığında mü'min; âlemlerin Rabb'i olan Allah'a iman eder. Üç yüz küsur sene öldürmeden Ashabı Kehfi mağaralarında bekletme kudretine sahip olan Allah'a iman etmiş olur. Peygamberlerini ve dostlarını yalnız bırakmayan, asla ihmal etmeyen Allah'a iman eden, Allah'ı öyle bilen biri en sıkıştığı gününde Allah'ı yanında bulur. Ama sigortasına güvendiği kadar Allah'a itimat etmeyen de hiçbir zaman Allah'ı yanında bulamaz. Kalite meselesidir bu. Tamam, herkes mü'min; tamam, herkes sonunda cennete girecek. Ama bir de kalite var, bir de üstün üstü var. Bir de heyecanla Allah'a sarılmak var. Bir de ölünce muhakkak akrabalar bir Yasin okurlar, diye işte Yasin'in Allah'ına iman etmek var. Bir, yüz on dört suresi ile Kur'an'ını indiren Allah'a iman eden var. Bir de Yasin, işte Tebareke filan birkaç surelik Kur'ana iman edip Allah'a bağlanmak var. Mü'min kaliteli insandır. Yüz dört kitap onun beyninde yer bulmuş bir insandır. Öbür türlü kalite zafiyeti söz konusudur.

Kardeşler,

Mü'minin kalitesinin belli olduğu en önemli alanlardan birisi de mü'min, Allah'ın nimetlerini itiraf eden insandır. Nimetleri Allah'tan bilir. Postacıya şükretmez. Nimetin sahibine şükreder. Postacıyı da takdir eder. Aracıyı, kargoyu da memnun eder ama asıl göndereni unutmaz. Nimetlerini bilir Allah'ın. Başta sağlıklı olmak, sıhhatli olmak üzere iman nimeti, mü'min kardeşlerin sahibi olma nimeti, gören göz/duyan kulan nimetine sahip olmayı idrak eder mü'min. Nankör değildir mü'min. Hiçbir zaman nankör olmaz. Altmış sene, yetmiş sene sapaşğlam yaşatan Allah'ı yetmiş sene sonra filan hastalıkla imtihan etti kulunu diye nankörlükle karşılamaz mü'min. "Bu kadar yaşadığıma şükrederim." der. "Bu kadar sıhhatin şükrünü zaten yapamamıştım." der. Hep hasta da olsa sakat da olsa "Değil mi cennette bana ebedî bir hayat verecek, yirmi sene-otuz sene beni imtihan etse ne olur?" diye düşünür. Cennet nimetini takdir eder.

Mü'min, kaliteli insandır. Vasıfsız iş yapmaz. Defolu mal kullanmaz, defolu iş yapmaz. Çakma ibadet yapmaz mü'min. Her şeyi kaliteli yapar. "Rabb'im görüyor ya." der. Tuvalete girerken bile Rabb'im böyle istemiyor, diye sağ ayakla tuvalete girmez. Tuvalete girişinde, taharet yapmasında bile Peygamber'den terbiye görmüş insan olmanın farkı mü'minde hissedilir. Ashabı kiramda hissedildiği

için Allah onlardan razı oldu, beğendi. Peygamber'i aleyhisselatu vesselam de bize örnek olarak onları bıraktılar.

Kardeşler,

Mü'minin insanlarla ilişkisinde de kalite vardır. Anası ile babası ile ilişkisi kalitelidir. Herhangi bir evlat gibi değildir. Allah'tan ve Peygamber'inden sonra üzerinde en büyük hak sahibi olarak anasını, babasını görür. Onları cici ihtiyar, hacı dedeler olarak bulduğu zamanda da şükreder. Çekilmez, sıkıntılı bir anne-baba oldukları zaman da şükreder. Sınırlı zamanında da gevşek zamanında da tatilde de keyifli zamanında da yazlıkta da kışıkta da mü'min; annesini, babasını Allah'ın önündeki en büyük imtihanı olarak görür. Bu, onun kalitesidir. Babası malına zarar da verse evini de yaksa; annesi ona beddua da etse o, onların kapısında paspas olmayı bilerek mü'min kalitesini gösterir. "Bunlar zamanında benimle ilgilenmemişler; hep ağabeyimle ilgilenmişlerdi. İşte, ağabeyim erkek diye ona bakmışlardı." deyip şeytanın vesveselerine kapılmaz. "Onlar benimle ilgilenmedi. Ben Rabb'imın hatırı için onlarla ilgileniyorum." diyen insanda mü'min kalitesi vardır. Müşrik bile olsalar "Allah yoktur!" bile deseler hâşâ, mü'min buna rağmen evlatlık vazifesini ihmal etmez. Bu, mü'min farkıdır. Bunu yapabilen insan Allah'ın arşının gölgesinde gölgelenmeyi hak etmiş insandır.

Kardeşler,

Mü'minin insanlarla ilişkisi kalitesinden kaynaklanan bir statüde olmalıdır, dedik. Bunlardan bir tanesi de -insanlarla ilişkimizden bir tanesi de- çocuklardır. Mü'min, çocuklarıyla ilişkisinde mü'min farkını gösterir. Evvela onları Allah'ın insanoğluna ihsan edeceği en büyük nimetlerden birisi olarak görür. Evlat nimettir. Evlat nimettir. Evlat nimettir! Bütün nimetler gibi derttir. Allah dikensiz gül de yaratmadı, dertsiz evlat da yaratmadı. Çünkü diken gülün katkısından, gülün güzelliğinden dolayı görmezden gelinir. Evlat da Allah'ın nimeti olduğu için, kuluna ihsanı olduğu için bir insan; çocukluğundan yirmi beş yaşında evlenip çocuk sahibi oluncaya kadar süreyi hesap ettiğimizde bir çocuk peşinde yirmi beş otuz sene koşuyor. İnsan, bir çocuk için bu kadar umutla bekliyor. Demek ki çok büyük bir nimet.

Nimet ne kadar büyükse o kadar da külfet, o kadar da sıkıntı, o kadar da imtihan demektir. Bu mü'min kalitesidir. Kelepur evlat beklemez. Okuyacak, yazacak, çizecek, ibadet edecek, "Otur!" deyince oturacak, "Kalk!" deyince kalkacak, "Üzme!" deyince üzmeyecek. Yıkadığını kirletmeyecek, kirlettiğini yıkayacak! Cennette böyle evlatların olur senin! Dünyadaki evladın ya sağlığında kusur olacak ya ahlakında kusur olacak ya dininde kusur olacak ya hırçın olacak bir şey olacak. Tortusu çıkmayan nimet cennette var, dünyada yoktur.

Dertsizlik diyarı cennettir. Dünya olduğu gibi varlığıyla derttir zaten. Şu dünya olmasa biz ne güzel cennette olacaktık şimdi. Varlığı dert dünyanın. Evlat da derttir. Bu da şunu gösteriyor ki bize mü'min kalitesi evlada Allah'ın nimeti olarak bakar, her nimetin külfet getireceğini bilir. Onlara beddua etmez. Dua eder. Sabırlı olur, onların iyiliği için çalışır, onların cehennem ateşine düşmemesi için uykusuz kalır. Eziyet çeker. Gerekiyorsa hacca gitmez onlar ifsat olmasın, bozulmasın diye. Bu mü'minliğin kalitesidir. Bu mü'min kalitesini koruyabilen insan, Allah'ın yardımına müstahak insandır. Sinirlenince çocuklarına beddua eden, ne konuştuğu belli olmayan insan, vasfi düşük insandır. Vasfi düşük mü'mindir. Evet mü'mindir. Çünkü "Lailaheillallah Muhammedur Resûlullah" diyen muhakkak cennete girecek ona aykırı bir iş yapmadıysa. Ama cennet var, cennet var.

Bir cennet var gireceksin, bir de cennet var gireceksin ki ilk komşun Muhammed aleyhisselam olacak. Kalite budur. Fark budur. Şehitlerle, salihlerle, siddiklerle beraber olunan yer var, bir de işte sana da bir yer ayırmışlar oradasın, o yer var. Kesinlikle cennette sayamayacağımız kadar katman, derece farkı

var. “Her iki derece arasındaki fark şu oturduğumuz topraktan gökyüzünü görebildiğimiz yere kadardır.” diyor Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz. Cennette bir sürü derece farkı var. Nerede Ebu Bekir olmak? Nerede Ömer bin Hattab olmak? Ama Ömer bin Hattablık yapabilenler elbette onların derecesinde olacaklar. Kaliteyi yakalayan, yakaladığı kalitenin biiznillah karşılığı neyse orayı bulacak.

Kardeşler,

Mü'min, sılayı rahiminde de kaliteli insandır. Onu küstüren akrabasına bile Allah'ın hatırı için gider, onu ziyaret eder, onunla ilgilenip sılayı rahimle bağını koparmaz kalitesinden dolayı. Ona gelip giden, ona alaka gösterenle zaten alakası vardır. Ama bir de Allah sılayı rahim emrettiği için, o bağı koparmamaya çalışmak da mü'minin kalite farkıdır. Bu kaliteyi aynı zamanda komşuların üzerinde de görürüz. Mü'minin komşuluğu da kalitelidir. Eğer onun banyosundaki musluk açıldığında alttaki/yandaki komşusu su sesinden rahatsız oluyorsa mü'min kaliteli mü'min olduğu zaman banyo saatini de komşusunun rahatsız olmayacağı zamana göre ayarlar. “Bu daireye para verdik biz. Müteahhit böyle yapmış.” diyen gavur değil elbette ama kaliteli mü'min “Komşu rahatsız olmasın, banyoyu şu saatten sonra yapmayayım.” diyen mü'mindir. Mü'min budur. Böyle bir nesil yetiştirip ashabı kiramı böyle terbiye edip gitti Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz. Onların peşinden gidenlerin örneği bu olmalıdır, bundan başka hiçbir örnek gerçek bir örnek değildir.

Kardeşler,

Mü'min kalitesi hayvanlarla ilişkilerinde de belli olur. Hayvanlarla ilişkilerinde nasıl belli olur? Dinler peygamberini. Diyor ki peygamber: “Hayvanların yüzüne vurmeyin.” Evet, at kamçılanır. Gitmez başka türlü. Katır kamçılanır, eşek kamçılanır ama yüzüne vurulmaz. Hayvanın yüzüne de vurmaz çünkü Muhammed aleyhisselamin terbiyesini görmüştür o. Hayvana yaratıldığı şeyin dışında iş yaptırmaz mü'min. Çünkü Peygamber'i öyle tembih etmiştir. Mü'min zevk için hayvan avlamaz. Avlanmaz asla avlanmaz. Mü'mini aç bırakırsın ama zevk için etini yemeyeceği bir hayvanı avlamaz mü'min. Çünkü o, Allah'ın mahlûkudur. Ona eziyet olur. Hayvanla oynamaz. Hedef tahtası yapar, avını oraya atar. Hedefini oraya vurur. Mü'min hayvanlara -sinek bile olsa sivrisinek bile olsa- ateşle ceza vermez. Ateş yakarak hayvan öldürmez mü'min. Velev ki haşere olsun. Velev ki muzur fareler olsun. Çünkü Peygamber'i şöyle tembih etmiştir: “Ateş Allah'ın azabıdır. Hayvanlara onunla ceza vermeyin.”

Mü'min, kaliteli insandır. Sineği öldürmesi caiz. Mü'min, sineği öldürürken kaliteli öldüren adamdır. Zehirler, paspasla vurur, öldürür ama ateş yakıp sinekleri öldürmez. Tarla farelerini öldürmez. Neden? Peygamber'i öyle tembih etmiştir. Hayvanlarla ilişkide bile kendisine kural getirilmiş bir insan olduğunu hisseden mü'min, Allah'ın rızasına daha yakın mü'mindir. Bereketle yaşayan mü'mindir. İbadetinde de aynı şuur ve kaliteyle iş yapması muhtemel insandır. Tabiatla, eşya ile bile mü'minin kalite farkı vardır.

Bir sahabi bir harkın kenarında abdest alırken aleyhisselatu vesselam Efendi'miz sahabinin ibrikteki suyu bol bol döktüğünü görmüş. “Ne yapıyorsun sen, böyle ne yapıyorsun?” buyurmuş. “Ya Resûlallah! Yani bir abdest alırken de mi israf olacak?” gibi bir soru sorunca da buyurmuş ki “Sizden biriniz bir derenin kenarında –dere akıyor, şarıl şarıl akıyor- abdest alırken bile israf etmesin.” Derede nasıl israf edeceksin ki? Aldığın su dereye dökülüyor zaten. Mantığın; tabiatı, eşyayı düzenli kullanan bir mantık olsun, demektir bu. Derede israf olmaz su zaten. Alıp yukardan aşağı dökse gene dereye gidecek. Sen derede bile bu şuur, bu kalite ile yaşıyor musun? Ona bak. Mü'min farkı budur.

Mü'min işinde de kalitelidir. İşinden belli olur mü'min. Vasıfsız iş yapmaz. Kelepur iş yapmaz. Mü'min terzi ise eğer terziliğinde mü'minliği görülmelidir. Diktiği düğmeden belli olmalıdır. Hani Peygamber aleyhisselam efendimizi hatırlayınız. Bir mezar kazılırken eğri büğrü kürek sallayınca ashabi kiram, “Ne yapıyorsunuz ya, şu mezarı düzgün kazın.” deyip köşeli, cetvelle çizilmiş gibi açları belli olan bir mezar tarif etmiş. Sonra buyurmuş ki “Ya bu mezar eğri de olsa düzgün de kazılrsa ölüye bir faydası yok bunun ama siz yaptığınız işi iyi yapın.” Allahu Ekber. Allahu Ekber. Şu, Muhammed aleyhisselamın eğitimi işte. Mezarın ölüye bir faydası yok. Mermer kazsan ne olur, demirden mezar yapsan ne olur? İçine imanla girdin mi kurtulacaksın, imansız girersen helak olacaksın. Yağmur yağsa mezarına ne olur, yağmasa ne olur? Ama sen kazıcı insan, ölüye değil sana faydası olan, senin kaliteni ve kimliğini ispat eden bir iş yapmış oluyorsun sen. Mezarı kazarken bile “Buraya bir mü'min insan konacak.” deyip düzgün kazmak var. “Nasıl olsa üzerini toprak örteceğiz.” deyip, nasıl olsa kazmak var. İşte olası mü'min olursun. Kaliteli mü'min olursun. Mezar kazarken de iş yaparken de terziyken de kasapken de mü'min belli olmalıdır.

Biz dünya hayatına tapınan insanlar değiliz. Ama dünyayı kullanan insanlarız. Dolayısıyla dünyada Allah'ın verdiği nimetleri kaliteli kullanırız. İyi kullanırız. Namazımızdaki bizi izleyen Rabb'imizin huzurundaki ciddiyetimiz kasapken de bellidir, terziyken de bellidir, ustayken de bellidir. Bir usta tuğla dizerken ip koymasa bile ipsiz bile olsa şöyle cetvelle dizilmiş gibi tuğlaları koymalıdır. “Sıvacı kapatır nasıl olsa.” demez mü'min. Sıvacı da “Boyacı kapatır nasıl olsa.” diyecek, boyacı da “Buna dikkat etmezler.” diyecek. Böyle kalacak o. Senin Peygamber'in aleyhisselatu vesselam mezarı düzgün kazmayı emrediyor, sen müteahhit olarak ev yapmışsın beş metre karelik bir odada bir uçtan öbür uca on beş santim duvar eğriliği var. Sen Çin Seddi'ni yapsaydın her hâlde Çin'den Hindistan'a kadar eğrilirdi senin duvarın.

Mü'min, kaliteli insandır. Mü'min ikinci sınıf mal kullanmaz. Kaliteli kullanır, fiyat farkını da alır. Allah “Yaptığımız işi ucuza satın.” demiyor. “Kaliteli yapın, fiyatını da alın.” diyor. Çoluk çocuğunun rızkını daire alacak diye bir adama vermen gerekmiyor. Mü'min vasıflı insandır. Muhammed aleyhisselamın medresesine girmiş insandır. Onun terbiyesini görmüş insan, yürüyüşünden belli olur. O yürürken vakur yürür. Hatta camide ezan okunmuş, kamet getirilmiş, farza yetişme riski var, buna rağmen “Koşarak camiye gitmez mü'min.” diyor Peygamber'i aleyhisselatu vesselam. Neden? Çünkü camideki farza yetişeceğim, imam selam vermeden önce birinci rükûyu kaçırmayayım, diye koşarak giden insan yolda dikkat çeken insandır. “Bu adama ne oldu, niye kaçıyor?” dedirtme riski vardır. Vakur yürür. Ne diyor aleyhisselatu vesselam Efendi'miz: “Vakur yürüyün, sallana sallana da gelmeyin. Koşa koşa da gelmeyin. Kaçırırsanız bir rekâtı selamdan sonra tamamlarsınız.” Allahu Ekber. Bir kere daha Allahu Ekber. Cemaatle namaz kılmak, Allah'ın huzurunda ciddi bir şekilde namaz kılmak ne âlem? Ondaki bir rekât belki de cennette bin derece ileri yükselmeye sebep olacak ama “Koşarak camiye gelip terleme.” diyor. Terleyerek nefes nefese kalmış, nabızı yükselmiş. Ne oluyor? Birinci rekâta yetişecek. Lazım değil. “Düzgün gel camiye.” buyuruyor. Mü'minin vakarı, şahsiyeti yürüyüşünde belli olması gereken kalitesi namazdan bile rekâtından bile taviz verme nedeni olsa dahi bozulmasın istiyor sallallahu aleyhi ve sellem Efendi'miz.

Mü'min pikniğinde de belli olur. İlişkilerinde belli olur. Mü'minin piknik yaptığı yerde çöp bulamazsın. Çünkü mü'min “Temizlik imanın yarısıdır.” diye iman etmiş insandır. Eğer mü'min gençlerin piknik yaptığı yerde, mü'min gençlerin kamp yaptığı yerde çöp bulunuyorsa o zaman elif cüzünden önce Peygamber terbiyesini bir kere daha konuşmak lazım. Hafız olabilir, âlim olabilir, diplomalı olabilir; Peygamber ahlakı bilmiyor, Peygamber nezaketi bilmiyor. Âlim, okumuş, diplomalı, ilahiyatçı, hoca ama kaliteli değil. Mü'min kaliteli insandır, vasıflı insandır.

Kardeşler,

Mü'minin hayatının en ağır bölümü evinde geçer. Dolayısıyla mü'minin kalitesi de her şeyden önce evinde belli olur. Bir mü'min evinden tanınır. Evinden ve evinin etrafından... Bunun içindir ki sevgili Peygamber'im benim aleyhisselatu vesselam, "Bir mü'min ölüp musallaya getirildiğinde onun evinin etrafından dört kişi 'Allah için şahitiz, bu salih insandı.' deseler Allah öyle kabul eder." buyuruyor. Camide zaten koca camide yüzlerce insan öğle namazına gelmiş herkes toplanmış, çıkmış birisi. "Bunu nasıl bilirdiniz?" diyor. Kim var tabutta haberi yok. "İyi bilirdik." Hakkınızı helal ettiniz mi? "Ettik." Ya belki adam o senin çekini ödemeyen adam... Ettin helal gitti. Niye çeki şimdi mahkemeye verdin? Bu değil, bu değil şahitlik mü'minler hakkında. Kapı komşuları gelsin görelim. Ticaret yaptığı ortakları gelsin. Ondan mal alıp veren esnaf vesaire gelsin. Âdet olmuş zaten. Senin cenazene sana derdi olan gelmiyor ki. Seninle derdi olmayan, sana muhabbet edenler geliyorlar. İyi bilirdik! Bir daha deyin. Tamam. Bir daha deyin. Tamam, tamam iyi. Kim kimi kandırıyor? Kim kimi kandırıyor? Öbür taraftan lanet edenin bini bir lira. Orada yalancı şahitler "İyi bilirdik." diyor, oğlunun ağzı kıpırdamıyor. Dayısının ağzı kıpırdamıyor. Âdet olsun diye orada duruyor. Kendi kendimizi kandırmanın gereği yok.

Mü'min evinden belli olacak, kalitesi evinden belli olacak. Öyle tarikat meclisinde ya Allah, haydi bir zikir, haydi bir zikir coştı; bayıldı; heyecanlandı. Eve gidince bir ceberut. Çocuklarının sevmediği, ailesinin sevmediği insan. Bu ashabı kiramda yoktu. Yeni moda bu. Camide evliya, evde eşkıya... Bu, Peygamber aleyhisselamın okulu olan Ashabı Suffa'nın yetiştirdiği talebe modeli değil. Onlar evlerine gidince hanımları "Bugün hangi ayet indi ki sen bu hâle geldin?" diye soru sormak zorunda kaldılar. Kadınları kocalarının üzerinde inan ayetleri hissettiler. "Muhakkak bugün bir ayet indi, sen bu hâle geldin." Boya gibi boya! Fırça ile boyanmış gibi oldular, Allah onlardan razı olsun. Kaliteli mü'min! Eğer filan konuda bir ayet indiyse o ayeti boya gibi üstüne sürdüler. Evlerine gidince hissedildi onların bu ayeti dinlediği, bu ayete iman ettikleri.

Biz camide Kadir gecesi diye bir programda hangi mü'min isek evimizde de o mü'miniz, çocuklarımızla piknik yaparken o mü'miniz kalitemizden dolayı. Öbür türlü çakma mal gibi vitrinde güzel görünüyordu, aldın, eve geldin, çalışmıyor. Garantisi de yok, gitti. Camide güzel, sohbet dinlerken güzel, Riyâzussâlihîn dersinde harika, eve gelince yok. Çalışmıyor. Hayır! Peygamber imalatında aleyhisselatu vesselam böyle yok. Camide ne ise evde de o... Evde ne ise ticarete de o... Savaş meydanında da o. Yürürken de o. Konuşurken de o. Kaliteli çünkü... Dört mevsimlik insandır mü'min. Sadece yaz aylarında güzel çalışıyor, kışın işe yaramıyor. Mü'min vasıflı insandır, kaliteli insandır. Bu kalitesi her şeyden önce, camiden önce, vakıftan/dernekten/tekkeden önce evinde belli olur. Arkadaşlarından önce eşine belli olur. Kocasına karşı tavrından kadının imanı anlaşılacak. Kadına karşı tavrından erkeğin imanı anlaşılacak. Bunun için mü'minin kalitesi evinde belli olacak.

Kardeşler,

Her şeyden önce bir defa evliliği sosyal bir hak, yasaların tanıdığı bir hak olarak bilenler bu kaliteyi kaybederler. Evlilik Allah'ın nimetlerinden/ihsanından biridir. Evlilik diye bir paket Allah sana uzatmıştır. Kur'an-ı Kerim'imiz peygamberlerden bahsederken, sevgili Peygamber aleyhisselam efendimize eski peygamberlerden bahsederken "Senden önce de peygamberler gönderdik ve onlara hanımlar lütfettik." buyuruyor. Hanım... Allah Allah! Buna ne diyecek mü'minler? Yani "Ey Muhammed! Senden önce de biz peygamberler gönderdik, onlara da kitap verdik, nübüvvet verdik mucizeler verdik." değil dikkat edin.

(ولقد أرسلنا رسلا من قبلك وجعلنا لهم أزواجا وذرية)

“Senden önce de biz peygamberler gönderdik. Onlara da hanımlar ihsan ettik.” Demek ki bir mü’min erkeğin elinde bir hanım olması, Allah’ın nikâhıyla bir hanım olması bir peygambere takdim edilecek bir iyilik, bir ihsan düzeyinde nimettir Allah’ın. Ee, cadaloz, huysuz. Peygamberlerinki de öyleydi zaten. Onlar da öyle idare ettiler. “Bu kızı al, çocuğun olsun bundan.” dedi, çocuğu olunca da “Bunu gözüm görmesin. uzak çöllere götür bunu.” dedi. Peygamber hanımı... On tane iman eden yoktu İbrahim aleyhisselam zamanında. Üç kişiydiler. O üç taneden bir tanesi böyle kumalık yaptı. Çekememezlik yaptı. “Bu genç kızı bırakır, seni boşarım.” mı dedi İbrahim aleyhisselam?

(وجعلنا لهم أزواجا وذرية)

Peygambere ikram edilecek bir nimet, bir ihsandır Allah’ın adıyla kıyılmış bir nikâhta ihsan edilmiş bir eş. Ee, bu bilmiyor kıymetini. O onun sorunu... Allah’ın kolisinden huysuz bir şey çıkarsa o düşünsün onu. Herkes imtihan hâlinde. Sadece erkeğin kalitesinden söz etmiyoruz. Kadında da kalite olacak. O da mü’min. Onun da kaliteli olması lazım. Beni madem Allah gönderdi, Veda Hutbesi’nde de Peygamber “Kadınlara dokunmayın.” dedi. Ee, vur, kır, dök. Tamam, vurursun, kırarsın, dökersin. Gitmeyeceksen mahşere bir zararı yok. Hiçbir zararı yok. Allah eğer bir tarafa şöyledir diyorsa öbür taraf onu zaten öyle anlamalıdır. Biz evimizden belli olan bir kalite yaşarız.

Kardeşler,

Uç örnekler vermek istiyorum. Normal örnekler zaten anlaşılır. Bakınız kitabımız Kur’an, kadınları boşamaktan söz ederken... Erkeğin elinde bir yetki bu. Boşarken ne demek? İpler kopmuş. Artık umut olsa, mü’min bir erkek yaşama umudu olsa boşamaz zaten. Ee? Yani ipler kopmuş, ona göre bu hayat bitmiş. Belki ayağının altına alıp bir tarafını kırmaktansa boşayayım, diye düşünmüş. Bu sahneyi Rabb’imiz Bakara suresinde bize anlatırken buyuruyor ki:

(وللمطلقات متاع بالمعروف حقا على المتقين)

“Boşayacağınız kadınlara nezaketle ve anlayışla iyiliğinizi yapın öyle gönderin. Eteğinden sürükleyip babasının kapısına kadar köpek sürükler gibi götüren mü’min değil.” (حقا على المتقي). Bu emir, yani boşayacağınız kadınlara nezaketle, akıllıca, iyilik yaparak, haklarını vererek gönderin ha emri.

(حقا على المتقي) Allah’tan korkanlara Allah’ın hakkıdır bu. Allah’tan korktuğunu iddia ediyorsan Allah bunu kadını boşarken görmek istiyor. (حقا على المتقي). Allah’tan korktuğunu söyleyenlerin üzerine Allah’ın hakkıdır bu. Mü’min kaliteli insandır. Kadın boşamaz. Boşayacak olursa boşamasında düğün günü kadar nezaket vardır. (متاع بالمعروف) Ee, hakkını/hukukunu verin, örf ile nezaket ile gönderin. (حقا على المتقين). Eğer Allah’tan korkuyorsanız. Yok, Allah düğünde, nikâh kıyarken var; boşarken yoksa Allah zarar yok o zaman. O gün Allah seni izlemiyorduysa zarar yok. Kadını söverek, hakaret ederek, malına el koyarak, mirasıyla oynayarak, mehrine el koyarak, babasının evine gönderdikten sonra hacca gitmenin gereği yok artık! Hac takva işareti değil o zaman. Zinadan kaçarken Allah’tan korktuğun gibi boşarken de Allah’tan kork. Çünkü kaliteli bir insansın sen. Kalite iddiasındasın. Bu, Allah’ın hakkıdır.

Kaliteli mü’min evde cariye gibi kadın kullanmaz. Ev işlerine yardım eder. Âişe anamız radiyallahu anha Peygamber efendimizin evde ne yaptığı sorulduğunda ne cevap verdi? “Herkes gibi evinin işiyle meşgul olur, söküklere diker, tamirler yapardı. Ezanı duydu mu durmazdı evde bir daha.” diyor. Yani ezan okunmadiysa evde ne yapılırsa onu yapardı. “Bu kadın işi, erkek işi.” demezdi. Yardımlaşarlardı.

Ve kaliteli mü'min evinde sır deposudur. Servetinin tamamını tazminat olarak kadına öder yahut da zarar olarak karşılar, hanımının sırrını vermez mü'min." O da şöyleydi zaten." demez. Kadın da elbette... Tek taraflı değil bu. Ölür, boşanır, çocuklarıyla dul kalır. "Kocamın şöyle kusuru vardı." demez. Ev sır deposudur kaliteli mü'minlerin idrakinde.

Kardeşler,

Bir uç, en uç noktaya Kur'an'ımızın lisanıyla bir kere daha bakalım. Mü'min kaliteli insandır, dedik. Bu kalitesi evinde çoluk çocuğuyla, eşiyile belli olan insandır. Erkeğiyle kadınıyla... Şimdi, Kur'an'ımız yine Bakara suresinde bir farklı örnek daha veriyor. Erkekle kadının normalde iyi geçiniyor olmaları lazım ama öyle bir noktaya geldi ki geçinmiyorlar. Erkek bunalıyor, kadın bunaltıyor böyle bir sahne tasavvur edelim. Şimdi erkek boşayacak, boşamak da istemiyor. Niye boşamıyor? Sosyal nedenlerle veya çocuklarını yalnız bırakmıyor. Bu sefer tutuyor erkek, kadına yatak cezası veriyor. Yatak cezası ile cinsel ilişki kastediliyor tabii. Sinirleniyor, "Seni bir daha yatağıma almıyorum." diyor. Kur'an'da bir mesele bu. Bakara suresinden ayet.

(لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ).

Sizden kadınlarına kızıp "Yok sana karılık daha. Çek git plastik gibi bir şey, dur burada." deyip nasıl yemin ediyorsa artık... Yani kadına "Ben sana cinsel zevk tattırmayacağım daha." diyor. Kadında tabii ilk zamanlar "Oh be elhamdülillah kurtulduk senden!" der ama bir kenara itilmişlik ne erkeğin ne kadının dayanabileceği bir eziyettir. Erkeğin elinde de kadının elinde de güçlü bir silahtır bu. Bu silahı erkek kullandı. Yemin etti ki "Bir daha seni kadın olarak yatağıma almıyorum." dedi. "Misafir gibi otur burada! Yemekleri yap çorbaları yap!" Bu bir ceza türü. İlk insandan beri belki böyle cezalar var. Son insana kadar da devam edecek. "Rabb'imiz böyle yapmayın." demiyor. Çünkü burasına kadar gelen bir erkeğin elinden ya kaza çıkacak ya da boşayıp çocuklarını yetim bırakacak, dul bırakacak hanımını. Kendi de perişan olacak. Ya da böyle teknik cezalar verecek.

Kur'an'ımız makul bir süreç izlememizi tavsiye ettiğinden, her şeyde kaliteli iş yapmayı tavsiye ettiğinden "Hiç kasma, hiç bunalma." demiyor. Hayata uygun değil bu teori çünkü. Ama bir erkek bu şekilde bir ahit yaptığında "Daha sen benim yatağıma gelmeyeceksin." dediğinde Kur'an devreye giriyor. "En fazla dört ay sonra ya bu yemini bozarsınız ya kadını boşarsınız." diyor Allah. Neden? Çünkü mü'min kaliteli insandır. Kaliteli insan vuracaksa vurur, vurmuyacaksa affedecekse affeder, süründürmez. Süründürmek kalite dışıdır. Süründürmek seviyesizliktir. Elindeki kozu süründürme nedeni olarak kullanmak Kur'an terbiyesinde yoktur. (فَأُو). "Eğer bu yemininizden vazgeçerseniz yani 'Tamam affettim seni.' dersiniz. (فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ) Allah da sizi affeder rahmet eder size." Sen karını affet, Allah da seni affetsin. Haklıydın, doğru. Ee, dört ay yeter. Dört aydan fazla eziyet etme. Kur'an'ımızın terbiyesiyle bu gösteriyor ki, bir mü'min kadın dört aydan fazla kocasızlığa tahammül edemez. Bu da gösteriyor ki mü'min erkek, işini gücünü dört ayla ayarlamalı evden uzak kalacaksa en fazla. Dört sene kırk sene de geçse nikâh düşmez. Zaman nikâhı düşürmez. Ama kaliteyi düşürür. Zaman aşımı kalite aşımı olur. Bu nedenle mü'minler ev düzenlerini, yatak odası dizaynını dört aydan fazla uzatmayacak bir mantıkla kurmalıdırlar. Kalite meselesi... Kitabımız Kur'an'ımız namazı emrettiği gibi yatak odalarımıza da yön veren bir kitaptır. Ekonomimize de yön veren bir kitaptır. Allah Kur'an'ını nasıl yaşayacağımızı belirlemek için indirdi. Biz sadece namazla mı yaşıyoruz? Evimiz var. Mutfağımız var. Yatak odamız var. Banyomuz tuvaletimiz var. İşimiz var, Kur'an'ımız bizi oralarda da yönlendiriyor.

Kardeşler,

Mü'minin kalitesinin kâfirlerle ilişkisinde de belli olması gerekir. Kâfir; Allah'ı kabul etmeyen, inkâr eden insan demektir. Eline silah aldığı zaman öldürülmesi caiz olan insandır. Ama mü'minle bir toplumda yaşadığında mü'minin kâfiri hor görme, ezme, sepetleme hakkı yoktur. Cihat meydanına çıkarsa kafasını vurur. Öldürür. O onu öldürecekse o onu öldürür. Ama bir mahallede yaşarken mü'min kalitesinden taviz vermez. İki örnek zikretmek istiyorum. Üsâme bin Zeyd radiyallahu anh diyor ki:

“Ashabı kiramdan Efendi'miz aleyhisselamın yetiştirdiği gençlerden Sad bin Ubade radiyallahu anh hasta olmuştu. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemle beraber onu ziyarete gittik. Ziyarete giderken - işte Medine'nin bir mahallesinden öbür mahalleye gidiyorlar- Abdullah ibni Ubey ibni Selul, - münafıkların başı, Müslüman olduğunu söylediği hâlde Müslüman aslında olmayan zalim adam- Müslümanların da müşriklerin de Yahudilerin de bulunduğu bir grupla bir evin bahçesinde oturuyorlar. (Yani Abdullah ibni Ubey ibni Selul münafık bir evin bahçesinde oturuyor. Yanında Yahudiler var, müşrikler var ve Müslümanlar da var. Oturuyorlar.) Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de bir eşeğin üzerinde yoluna devam ederken onları orada gördü. Eşeği durdurdu, hayvan dururken tepindi, ayağı toz yaptı hayvanın. Tam da Abdullah ibni Ubey ibni Selul'un önünde bu oldu. Efendi'miz sallallahu aleyhi ve sellem'in eşeği toz çıkarınca burnunu kapattı Abdullah, “Çek şu eşeğini buradan be!” diye hakaret etti Efendi'mize. “Tozuttu burayı senin eşeğin!” dedi. Efendi'miz sallallahu aleyhi ve sellem bu sözü dinleyince hiçbir şey olmamış gibi eşeğinden indi, onlara ayet okudu. Yeni inen ayetlerden okudu. Nasihatler etti. Abdullah ibni Ubey “Be adam, -be adam dediği Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem- eşeğin tozuttu burayı, öf çekil buradan!” derken tansiyonu yükseltti zaten. Orada Müslümanlar da var. Müşrikler ve Yahudiler kıs kıs güldüler buna tabii. Çünkü nasıl olsa Müslüman görünüyor. Kendi içinden birbirine düştüler gibi görünüyor. Bu, tansiyonu yükseltti. Sonra da Efendi'miz aleyhisselatu vesselam onlara nasihatler etti. Kur'an okudu. İşte vazetti diyelim bugünkü lisanımızla. Sonra Abdullah ibni Ubey ibni Selul, Efendi'miz konuşurken dedi ki: “Be adam -be adam dediği Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem- ya bu dediklerin doğruysa da doğru, git kendi mahallende anlat bunları. Burada huzurumuzu kaçırma!” Ashabın yanında peygamberlerine böyle denirse ne olur? Kalktılar ayağa hemen, sarıldılar boğazına. Efendi'miz sallallahu aleyhi ve sellem “Oturun, oturun, oturun, oturun.” buyurdu ve oradaki tansiyon düşünceye kadar oradan ayrılmadı. Niye ayrılmadı? Çünkü gitse Abdullah'ın işini bitirecekler orada. İş unutuldu, artık kaç saat beklediyse orada. Ondan sonra Sad bin Ubade radiyallahu anhı ziyarete gitti.”

Ne anlatıyoruz kardeşler? Mü'min kalitesi anlatıyoruz. Peygamber aleyhisselamdan örnek anlatıyoruz. Fitne çıkarıp gidiyorsun. Ailenin huzurunu kaçırıp gidiyorsun. “Allah belanızı versin.” deyip gidiyorsun. Peygamber'in aleyhisselatu vesselam ise kendisine yapılan en ağır hakaretin karşılığı aslında onun orada gırtlaklanması olduğu hâlde o olay teskin oluncaya kadar oradan ayrılmıyor. Bu ne demek biliyor musunuz? O işin sorumluluğunu kendisine alıyor. Ben sebep oldum diye düşünüyor. Mü'min kalitesi... Allah'a iman farkı ve kritik anda ortaya çıkması gereken kimlik, şahsiyet. Bu Abdullah ibni Ubey'in ilk cinayeti değil üstelik. Öyle kaç defa yaptı.

Yine bir defasında Efendi'miz sallallahu aleyhi ve sellem dediler ki: “Abdullah ibni Ubey ibni Selul çok kaşınıyor ya Resûlallah, buna bir nasihat etsek...” Efendi'miz sallallahu aleyhi ve sellem de yanına bir grup sahabiyi aldı, Abdullah ibni Ubey'in kendi evine gitti. Efendi'miz yine bir eşeğe binmişti. Gitti, Abdullah ibni Ubey evinin önünde oturuyor. Hoş geldin demesi gerekirken “Uf bu eşeğin çok pis kokuyor senin, be başka yere park et bu eşeğini. Başka yere götür bunu.” diye kendisini ziyarete gelen Allah'ın peygamberine hakaret etti. Üstelik de Müslüman olduğunu söylüyordu. Yani bir yandan da Müslümanlıktan da taviz vermiyor. Ashabı kiram da oradalar. Ee, ashabı kirama göre bu ölümcül

bir suç! Buna rağmen “Çek şu eşeğini buradan ya, pis kokuyor eşeğin.” diyen bir adama Efendi’imiz sallallahu aleyhi ve selem; eşeğinden indi ayetler okudu, nasihatler okudu. “Abdullah şöyle dikkat et, böyle dikkat et.” dedi ama o adam da “Ya kusura bakma, bizde işte dalgınlıkla böyle dedik.” demedi. Bu eşek hâlâ kokuyor, diye itiraz etti. Burnu eşekten başka bir koku almayan adam. Münafık. Bir eşek kokusu alıyor. Cennet miskinden daha tatlı bir Peygamber kokusu alamıyor adam. Kapatmış Allah. Damarları kilitli. Ama Efendi’imiz sallallahu aleyhi ve selem, hiçbir şey duymamış gibi oldu. Tam oradan çıkacaktı ki ensardan bir grup “Sen Resûlullah’a nasıl böyle dersin?” deyip gırtlığına sarıldılar. Baktı Efendi’imiz yine durum karıştı. Yine oturdu. Saatlerce orada durumun yatışmasını bekledi.

(وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) ayeti indi bu sefer. “İki mü’min grup kavga edince onları barıştırın.” ayetinin inme sebebi bu. Hâlbuki adam mü’min değil. Münafık, ama mü’minlerin içinde görünüyor. Sorun bir adam. Yaratılışı sorun adamın. Sadece eşeğin kokusunu alıyor, gübre kokusu alıyor, başka koku almıyor burnu. Böyle bir adamı da mü’minlik kalitesi gereği adam sayıp nazik davranman gerekiyormuş. Mü’min kalitesi budur. Boynu vurulmayı hak etmiş bir kâfirle bile ilişkisini iyi düzenler. Yardaklık, yağdanlık olmaz. Şahsiyetsizlik yapmaz. Önünde ceketini düğmelemez. Dini ile ilgili pazarlığa oturmaz onunla. Ama insan olarak iyi davranır. Dine gelince herkesin dini herkese. Komşuluğa ve insanlığa gelince insanlık ve komşuluk... Mü’min kalitesi.

Kardeşler,

Mü’min, eli/kolu salınmış insan değildir. Dili/gözü salınmış insan değildir. Mü’min Allah’ın murakabesi ile yaşayan insandır. Allah’ı hep yanında bilen insandır. Melekleri sağında, solunda bilen insandır. Konuşurken/yaşarken vasıflı insan, kaliteli insan olmak zorundadır mü’min. Mü’minin nezaketi namaz gibi bir farzdır. Hac gibi bir iştir. Mü’min kaliteli insandır. Öldürürken bile kaliteden söz eden Peygamber’imiz var aleyhisselatu vesselam.

Ve’l hamdüli’llahi rabbi’l âlemin.